

23.11.2011

Kuntien tehtävien arviointi -työryhmän asettaminen

Valtiovarainministeriö on tänään asettanut työryhmän, jonka tehtävä on määrittää kuntien tehtävät ja niihin liittyvät uudistustarpeet sekä arvioida mahdollisuudet vähentää kuntien velvoitteita

Taustaa

Kuntien tehtävien laaja-alainen kartoitus on tarpeen, koska edellisestä laaja-alaisesta kartoituksesta on kulunut pitkä aika. Ajantasaista kokonaisselvitystä kuntien lakisääteisistä tehtävistä ja niiden hoitoa koskevista velvoitteista ei ole. Julkisen talouden heikkojen kehitysnäkymien, väestön ikääntymisen aiheuttamien palvelupaineiden sekä työvoiman riittävyyden aiheuttamista haasteista selviäminen edellyttävät nykyisen tehtäväkokonaisuuden kartoittamista. Kartoitus luo pohjan kuntien tehtävien arvioinnille.

Hallitusohjelmassa on eräiden uusien velvoitteiden ohella vastapainona linjattu, että arvioidaan mahdollisuudet vähentää kuntien velvoitteita. Tehtävien arviointi liittyy meneillään olevaan kuntauudistukseen myös siten, että uudet elinvoimaiset kunnat mahdollistavat tehtävämuutoksia valtion ja kuntien välillä. Uudet kunnat voisivat toimia nykyistä laajempana rajapintana julkisissa palveluissa asiakkaisiin nähden. Uusilla kunnilla voisi olla nykyistä laajempia velvoitteita. Kuntien ja valtion tuottamien palvelujen suhteen uudelleen arviointia tarvitaan tilanteessa, jossa kuntien kokonaisvastuu kansalaisten hyvinvoinnista korostuu. Toisaalta uusilla kunnilla voisi olla vapauksia suhteessa lainsäädäntöön järjestää asukkaiden palvelut.

Liitteenä on muistio kuntien tehtävien arviointiin liittyvä taustamuistio.

Tavoite

Työryhmän työ on osa kuntauudistusta, joka toteuttaa hallitusohjelmassa esitettyjä linjauksia.

Tavoitteena on

- kartoittaa kokonaisuutena kuntien tehtävät ja niiden hoitoa koskevat velvoitteet
- kehittää kunnille mahdollisesti siirrettävien uusien tehtävien kustannus- ja vaikutusarviointia
- määritellä kuntauudistuksella luotujen uusien kuntien tehtävät
- uudelleen arvioida valtion ja kuntien tehtävänjakoa

- arvioida aidosti tehtävien vähentämistä suhteessa käytettävissä oleviin voimavaroihin
- arvioida ja tehdä ehdotukset siitä, miten valtion kuntiin kohdistuvaa ohjausta tulisi yhdenmukaistaa ja johdonmukaistaa
- hyödyntää kuntien ja valtion tuottavuus-, tuloksellisuus- ja vaikuttavuusohjelmissa esiin nousevia hyviä käytäntöjä
- selvittää ja edistää kuntien palvelujen kustannusten ja laadun vertailua ja läpinäkyvyyttä edistäviä käytäntöjä.

Tehtävät ja toimeksiannon määräajat

Kuntien tehtävien arvioinnin työryhmän tulee tehdä kokonaisarvio kuntien nykyisistä tehtävistä ja siitä, tulisiko kuntien tehtäviä vähentää ja muuttaa osana kuntauudistusta. Arviointityö on kaksivaiheinen.

Ensimmäisessä vaiheessa työryhmä laatii kartoituksen kuntien tehtävistä luokitellen ne esimerkiksi normihankkeen esittämällä tavalla. Kartoitus tulee valmistua vuoden 2012 loppuun mennessä.

Ensimmäisessä vaiheessa työryhmä tekee myös ehdotuksen kunnille siirrettävien ja annettavien tehtävien kustannus- ja vaikutusarvioinnin kehittämisestä.

Toisessa vaiheessa työryhmä arvioi, mitkä ovat uusien kuntauudistuksella luotujen kuntien tehtävät. Tehtävien arvioinnissa hyödynnetään kuntatuottavuuden ja tuloksellisuuden kehittämiskampanjaa ja siinä luotua kestävän tuottavuuden mittaristoa sekä kokemuksia parhaista käytännöistä. Tarkoitus on priorisoida uusien kuntien tehtävät ja asettaa ministeriökohtaiset tavoitteet tehtävien ja niiden hoitamista koskevien velvoitteiden vähentämiselle. Tavoitteiden asettamisessa otetaan huomioon julkisen talouden resurssit, tuottavuustyön antamat mahdollisuudet sekä uusien kuntien mahdollisuudet huolehtia nykyistä laajemmin asukkaiden hyvinvoinnista ja palveluista. Priorisoinnin ja arvioinnin pohjalta työryhmä tekee ehdotuksen, mitä tehtäviä siirretään valtion ja kuntien välillä, mistä tehtävistä voidaan luopua kokonaan tai siirtää kolmannen sektorin hoidettavaksi.

Työryhmä tekee myös ehdotuksen siitä, minkä tehtävien hoidossa uusille kunnille voidaan antaa nykyistä suuremmat vapaudet päättää tehtävien laadusta ja laajuudesta kunnan asukkaille.

Toisen vaiheen ehdotukset tulee tehdä 30.5.2014 mennessä.

Ohjaus ja raportointi

Peruspalveluohjelman ministeriryhmä linjaa työryhmän työtä. Ministeriryhmä asettaa ministeriökohtaiset tavoitteet kuntien tehtävien ja velvoitteiden vähentämisestä sekä päättää vaikutusarvioinnin kehittämistoimista.

Kuntauudistuksen ohjausryhmä, seurantaryhmä sekä hallinnon kehittämisen ministeriryhmä linjaavat työryhmän työtä niiltä osin, kuin työryhmän työ liittyy kuntauudistukseen.

Työryhmän tulee työn aikana kuulla kuntia, aluehallintovirastoja sekä Valviraa ja työmarkkinajärjestöjä. Työryhmä voi selvittää sopivaksi katsomallaan tavalla kansalaisten näkemyksiä kuntien tehtävistä.

Työryhmä voi tilata ja hyödyntää arviointitehtävässä alan tutkimuslaitosten sekä yliopistojen ja korkeakoulujen tekemiä tutkimuksia.

Työryhmälle voidaan perustaa alaryhmiä.

Organisointi

Työryhmän puheenjohtaja:

Valtiosihteeri Anna-Kaisa Ikonen, valtiovarainministeriö

Jäsenet:

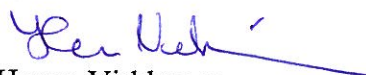
Johtaja Eeva-Riitta Pirhonen, opetus- ja kulttuuriministeriö;
 ylijohtaja Päivi Sillanaukea, sosiaali- ja terveysministeriö;
 hallitusneuvos Auli Valli-Lintu, valtiovarainministeriö kuntaosasto;
 budjettineuvos Jouko Narikka, valtiovarainministeriö budjettiosasto;
 apulaisosastopäällikkö Esko Koskinen, sisäasiainministeriö;
 rakennusneuvos Aila Korpivaara, ympäristöministeriö rakennetun ympäristön osasto;
 elintarviketurvallisuusjohtaja Veli-Mikko Niemi, maa- ja metsätalousministeriö;
 alivaltiosihteeri Heikki Aurasmaa, työ- ja elinkeinoministeriö;
 johtava lakimies Kari Prättälä, Suomen kuntaliitto;
 kaupunginjohtaja Mårten Johansson, Raaseporin kaupunki;
 erityisluokanopettaja Timo Juurikkala,
 työhyvinvointikoordinaattori/työsuojelupäällikkö Marja-Leena Kemppainen, Oulun kaupunki;
 kaupunginjohtaja Matti Pennanen, Oulun kaupunki;
 vapaan sivistystyön johtaja Piia Rantala, Espoon kaupunki sekä
 asiantuntijajälilääkäri, Suomen kuntaliiton valtuuston vpj Hanna Tainio

Sihteeristö:

neuvotteleva virkamies Hannele Savioja ja neuvotteleva virkamies Tuomo Mäki valtiovarainministeriöstä, finanssineuvos Raimo Jämsén sosiaali- ja terveysministeriöstä, lainsäädäntöneuvos Salla Kalsi opetus- ja kulttuuriministeriöstä ja kehittämisspäälikkö Marja Lahtinen Suomen kuntaliitosta. Työryhmän sihteeristöä tullaan täydentämään ympäristöministeriön edustajalla.

Työryhmä menot maksetaan momentilta 28010112.

Hallinto- ja kuntaministeri

 Henna Virkkunen

Ylijohtaja

 Päivi Laajala

JAKELU

Työryhmän jäsenet
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Maa- ja metsätalousministeriö
Sisäasiainministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö
Työ- ja elinkeinoministeriö
Valtiovarainministeriö
Ympäristöministeriö
Suomen Kuntaliitto